

СЮЙ ПЕЙ

МЕТАКОГНІТИВНІ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

Метапізнання відноситься до «роздумів про мислення». Воно включає два основних компоненти: когнітивні знання (розуміння власних процесів та стратегій навчання); когнітивне регулювання (планування, моніторинг та оцінка своєї навчальної діяльності). Метапізнання припускає, що учні розмірковують про свої розумові процеси, допомагаючи їм зрозуміти, як вони найкраще вчаться. Така самосвідомість дозволяє контролювати своє навчання, визначаючи стратегії, які працюють для них, і розпізнаючи галузі, в яких їм необхідно покращити свої знання. Дослідження в галузі освіти показують, що, розвиваючи метакогнітивні навички, викладачі можуть допомогти студентам стати більш ефективними та результативними.

Дослідження Мануель Алехандро Салазар Чіки, Хосе Фернандо Арена Салазара, Ларрі Пеньяранда Гомеса, Хуліан Давід Сальседо Москера, показали, що кількість та характер метакогнітивних дій, що використовуються для вирішення завдань в різних областях, різняться. Вони дійшли висновку, що метакогнітивні навички є специфічними для певної галузі [4]. Однак Хіао Тіанціонг стверджував, що, незважаючи на це розмаїття завдань та областей, метакогнітивна діяльність все одно представляє собою загальну метакогнітивну майстерність [6]. Наприклад, орієнтовна поведінка може відрізнитися для вивчення тексту (наприклад, перегляд заголовків та підзаголовків, розуміння теми та загальної структури тексту) порівняно з вирішенням математичних завдань (наприклад, розуміння формулювання задачі, створення ескізу, що представляє проблему, вибір відповідних даних та цілей). Такі дії можуть різнитися в окремих людей залежно від завдань. Однак схильність аналізувати завдання та його вимоги до виконання дії може бути характеристикою, пов'язаною з особистістю (можливо, не стільки риса, скільки набута поведінка, яка виявилася ефективною для виконання завдань у цілому).

Дослідження показують, що метакогнітивне регулювання, особливо в умовах застосування цифрових освітніх технологій, значно покращує результати навчання. Наприклад, використання онлайн-курсів та метакогнітивних підказок допомагає студентам розвивати навички саморегуляції та підвищувати академічну поетапність. Крім того, метакогнітивні стратегії пов'язані з особистісними якостями, такими як самоорганізація та емоційний інтелект, що також впливає на успішність навчальної діяльності [3].

Метакогнітивні стратегії зосереджені на глибшій обробці, плануванні, моніторингу та організації пізнання [1, с.47]. Вони мають допомогти студентам зрозуміти, як поняття визначаються із закономірностей, виявлених у об'єктах або подіях за допомогою мовних чи символічних міток, і пропонують практику формування навичок самоефективності учнів. Педагоги також повинні визначити корельовані атрибутивні аспекти, оскільки самоефективність агрегується з іншими атрибутивними детермінантами. Саморегульоване навчання є одним із потенційних детермінантів сприйняття успішного активного навчання, а також позитивного ставлення під час навчання.

Говорячи про впровадження нових підходів та методів у процес навчання студентів, маємо на увазі інтеграцію метакогнітивних стратегій у навчальний процес вивчення студентів технічних коледжів. Стратегії для освоєння предметів студентами технічних коледжів можна поділити на два рівні [2]:

– когнітивні, пов'язані з переробкою та засвоєнням навчальної інформації (наприклад, стратегії повторення, елаборації та організації матеріалу);

– метакогнітивні, що стосуються організації освітньої діяльності та управління нею, такі як стратегії планування, спостереження та регулювання. Метакогнітивні стратегії передбачають використання різних когнітивних стратегій у сукупності для більш ефективного вирішення завдань освоєння певного предмету [4].

Отже, когнітивні стратегії орієнтовані на виконання пізнавальних процесів, у той час як метакогнітивні спрямовані на їх контроль. Метакогнітивні стратегії допомагають студенту усвідомити себе активним учасником навчальної діяльності, який може регулювати пізнавальні процеси. Вони включають в себе різноманітні дії та складні емоційні реакції, що сприяють засвоєнню, розумінню та подальшому застосуванню нових знань та навичок у різних контекстах навчання. Реалізація метакогнітивних стратегій включає наступні складові [2]:

- 1) Підготовка педагогів: педагоги мають бути навчені включати метакогнітивні стратегії у свою викладацьку діяльність.
- 2) Розробка навчальної програми: інтеграція метакогнітивних заходів у навчальну програму.
- 3) Оцінка: використання оцінок, які вимагають від учнів роздумів про процес навчання.

Метакогнітивні стратегії відіграють важливу роль у системі освіти, особливо в технічних коледжах, де студенти часто займаються складними та практичними предметами.

Ці стратегії можуть значно покращити результати навчання, допомагаючи студентам краще усвідомлювати свої когнітивні процеси та те, як їх ефективно регулювати. Ось деякі ключові метакогнітивні стратегії, які можна реалізувати у технічних коледжах:

- 1) Самооцінка та роздуми: Заохочення студентів регулярно оцінювати своє розуміння та розмірковувати про свої процеси навчання допомагає їм визначити сильні та слабкі сторони. Це можна зробити за допомогою журналів, тестів самооцінки або рефлексивного есе.
- 2) Постановка цілей та планування: навчання студентів ставити конкретні досяжні цілі та планувати свої навчальні сесії може покращити їхню зосередженість та ефективність. Воно включає розбиття складних завдань на окремі кроки і встановлення термінів для їх завершення.
- 3) Моніторинг та коригування стратегій: студентів слід навчити контролювати свій прогрес та коригувати свої стратегії навчання за необхідності, що може включати зміну методів навчання, якщо вони вважають, що деякі методи є неефективними.
- 4) Спільне навчання: групова робота та однолітки можуть поліпшити метакогнітивні навички, дозволяючи студентам висловлювати свої розумові процеси та вчитися в інших. Цей спільний підхід також може забезпечити різні погляди на вирішення проблем.
- 5) Використання технологій: впровадження освітніх технологій, таких як системи управління навчанням та онлайн-ресурси, може підтримувати метакогнітивні практики, надаючи інструменти для відстеження прогресу та доступу до різноманітних навчальних матеріалів [5].

Реалізація цих стратегій може допомогти студентам технічних коледжів стати більш самостійними, краще підготовленими до вирішення складних завдань у своїх галузях.

Література

1. Балашов Е. М. (2018). Метакогнітивний моніторинг і метакогнітивні стратегії в навчальній діяльності студентів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: збірник наукових праць*. 6. 44-48.
2. Arianto, F., Hanif, M. (2024). Evaluating metacognitive strategies and self-regulated learning to predict primary school students' self-efficacy and problem-solving skills in science learning. *Journal of Pedagogical Research*. 8(3). 301-319. <https://doi.org/10.33902/JPR.202428575>
3. Gamboa, C. (2020). Metacognitive Strategies for Improving Students' Reading Skills. *Península*. 3. 99-115. <https://v.gd/ADA3NO>
4. Manuel Alejandro Salazar Chica, José Fernando Arenas Salazar, Larry Peñaranda Gómez, Julián David Salcedo Mosquera. (2024). Metacognitive strategies in the development of reading competence of English academic texts in systems engineering students at a Public University. 23 (1). 526 -536. <https://www.reviewofconphil.com/index.php/journal/article/view/86/42>
5. Melanie Villatoro, Claudia Hernandez, Navid Allahverdi Metacognition as a Tool for Engineering Technology Students. *New York City College of Technology*. https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1899&context=ny_pubs
6. Xiao Tianqiong. (2024). Application of Metacognitive Strategy in the Cultivation of College Students' English Autonomous Learning. *Adult and Higher Education*. *Clausius Scientific Press*. 6. https://www.clausiuspress.com/assets/default/article/2024/05/01/article_1714547247.pdf

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025